

UITNODIGING

U wordt verwacht op de opening
donderdag 6 maart om 20 uur.

De tentoonstelling loopt tot en
met 16/4/1986.

NEWS⁵ LETTER

1^e jaargang nr 5
verschijnt zeswekelijks
V.U. Carl De Keyzer
Brabantdam 110
9000 Gent

XYZ

FOTO^{vzw} GRAFIE

BRABANTDAM 110
9000 GENT
BELO9124 0776

STEUN XYZ-FOTOGRAFIE vzw, Ledenbijdrage:
MAAK JE NU LID!

XYZ-FOTOGRAFIE vzw heeft uw
steun nodig. Door je nu lid te ma-
ken doe je dat en daarbij word je
een jaarlang via onze newsletter
op de hoogte gehouden van al
onze activiteiten.

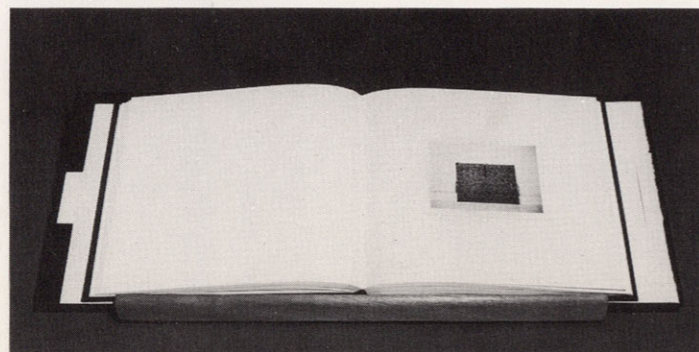
Gewoon lid: 250 Bf
Erelid: 1000 Bf

Beschermend lid: 5000 Bf (10%
op de aankoop van fotowerken)

Stort uw bijdrage op rek.nr.
440-0210341-20

GUY MARCHAL - ATELIER

Het fotoboek «Atelier» van Guy
Marchal zal van 19 maart tot
5 april in Galerie XYZ
tentoongesteld worden.

Rommert Boonstra

RUURD VAN DER NOORD

Een foto van de ons omringde
wereld is altijd teleurstellend, ze
heeft nooit de diepte van onze
meest eigen ervaringen en
inzichten. De waarheid der
dingen blijft verborgen achter de
naakte werkelijkheid ervan: de
fotografische afbeelding.

Het kunstwerk maakt de
diepverzonken en bedekte
waarheid der dingen zichtbaar.
Het transformeert werkelijkheid
tot waarheid, of anders gezegd
het ontlokt de waarheid aan de
werkelijkheid van ons bestaan.

Mij interesseert de vraag in
hoeverre deze transformatie juist
in een foto tot stand kan komen.

Mijn in de foto herschape
werkelijkheid moet dan een
correctie zijn op het naakte van
het medium, maar vooral ook op
de naaktheid van ons bestaan.

Ik wil met mijn foto's laten zien
wat verborgen blijft; deze
verborgen waarheid voeg ik toe
aan alles wat louter is, en ons
als zodanig in talloze foto's elke
dag wordt getoond.

Ruurd van der Noord

ROMMERT BOONSTRA

Hoe meer ik naar de wereld
om mij heen kijk, hoe minder ik
het gevoel krijg dat ik er bij hoor,
dat ik er onderdeel van uitmaak.
Ik zie alleen maar waanzin.
Het is een geordende waanzin
en ik begin de spelregels steeds
beter te begrijpen, maar dat
ik het bestaan hanteren kan wil
niet zeggen dat ik de waanzin
ervan minder ervaar. We leven op
een klein bolletje in een uithoek
van het heelal. Daarna sterven
we. En we hebben na eeuwen en
eeuwen denken nog steeds geen
enkel idee van datgene waar we
nu eigenlijk mee bezig zijn.
Zijn ze onderdeel van een groot
kosmisch plan, dat ons begrip te
boven gaat, of wordt ons slechts
een kosmische poets gebakken?
Bestaat de vrije wil of zijn we
enkel onderworpen aan toeval en
noodlot? Als ik te lang over dat
soort vragen nadenk begint mijn
hoofd gevaarlijk te tolleren. De
sombereheid tast toe. En nu voelt
sombereheid weliswaar

buitengewoon diepzinnig aan,
maar veel lol valt er niet aan te
belevan. Daarom trek ik ten
strijde tegen het draaien van mijn
hoofd. Ik heb verschillende
strategieën ontwikkeld. En de
mooiste daarvan is de fotografie.
Niets bezorgt me zo een helder
gevoel als het fotograferen. Als ik
binnen deze waanzinnige wereld
mijn eigen waanzinnige beelden
scep en die vastleg met de
camera kom ik zelf als herboren
uit de chaos te voorschijn. Alles
krijgt zin. Alles is duidelijk. Mijn
foto's zijn antwoorden op het
bestaan. Met mijn gedichten zijn
het de enige zinvolle antwoorden
die ik kan bedenken. Helaas zijn
het maar tijdelijke antwoorden.
Het gevoel van helderheid en
bevrediging neemt spoedig af. De
post-coitale tristesse begint.
Er moet naar nieuwe

hoogtepunten worden gestreefd.
Dat is de vloek van de kunst. De
zegen is, dat je een vorm van
schoonheid scep, die een
onvoorstelbare vreugde in jezelf
teweeg kan brengen en de vloek
is, dat die vreugde wegeeft en dat
je de staat van genade weer wilt
bereiken. Ten koste van bloed,
zweet en tranen. Het zal wel net
zoiets zijn als verslaafd zijn aan
heroïne. Er is echter één groot
verschil. De normale verslaving
levet niets op, maar de verslaving
aan kunst brengt kunstwerken
voort. En kunstwerken gaan niet
roemloos ten onder, zoals het
leven zelf. Ze maken zich los van
de tijd. Ze zijn het enige
bewijsstuk dat je er echt bent
geweest. Kunstwerken houden
hun betekenis ook als de maker
tot niets is gereduceerd. Ars
longa, vita brevis: de kunst is
lang en het leven is kort. Ik scep
kunst om mezelf te overleven.
Behalve dat het kunstwerk zich
losmaakt van de tijd en ervoren
gaat zweven, maakt het
kunstwerk zich ook van de maker
los. Van de meeste foto's die ik
gemaakt heb kan ik me al niet
meer voorstellen dat ik ze
gemaakt heb. Het lijkt net alsof
ze er altijd al geweest zijn, alsof
ze niets met mij te maken
hebben. Misschien is dat ook wel
zo. Misschien is de kunstenaar
geen schepper, maar slechts een
onbetekenend hulpstuk van de
schepping zelf. Misschien creëert

hij niet, maar wordt slechts
gebruikt. Dat is een
teleurstellend gevoel. Vroeger
dacht ik dat het maken van een
kunstwerk net zoiets was als het
vinden van de grote liefde. De
wereld zou betekenisvol en mooi
worden. Ik dacht dat het de
manier was om het universum te
beheersen. Maar dat is een
illusie. Ongeveer van dezelfde
orde als de illusie dat filmsterren
wel gelukkig moeten zijn. De
kunstenaar is geen heerser, de
kunstenaar is slechts een
nederige dienstknecht van de
muse. Zoals de filmster een
dienaar van het publiek is.
Nederigheid ligt mij niet zo. Ik wil
een koning zijn. Ik wil de wereld
naar mijn hand zetten maar die
instelling gaat helaas niet samen
met het scheppen van
schoonheid. Wie kunst wil maken
zal zichzelf over boord moeten
zetten. Hij moet de wind van de
schepping niet proberen
dwingen, want de wind waait
waar hij wil.

STEFAN DE JAEGER
*Portretten van ruimte met
lichaam.*

Laat ons resoluut polemisch zijn.
Stefan De Jaeger is, om welke
duistere redenen dan ook anders
mag geschreven zijn, de eerste
die de wereld heeft beloofd met
zijn polaroid-mozaïeken. De
eerste, voor David Hockney die
zich ook een tijdje met genre
inliet, met een nieuwe,
verschillende uitingsvorm
alvorens te komen tot zijn grote
composities van via vals
perspektief opnieuw
samengestelde ruimtes.
De zaak is eenvoudigweg
historisch en wil zeker niet
«het vroeger zijn» als esthetisch
winstpunt te valoriseren noch een
vergelijking zijn tussen twee
technieken gewijd aan twee
verschillende beslommeringen.
Er zou toch evenmin iemand op
het idee komen twee schilders te
gaan vergelijken enkel omdat ze
beide met pastel werken.
Dit is als geheugensteuntje,
bekijk de portretten van SDJ als
de zijne, het gaat over hem. De
regelmatige mozaïekwerken van
SDJ vertonen verschillende
gezichtspunten. Allereerst dat
van een snel medium overgaand
naar dat van het nobel element

Ruurd Van Der Noord

der compositie. Composities van
afstand en ruimte, de versnijding
van een veelheid van
verschillende gezichtshoeken,
drie-dimensionele situaties die
de platheid van het beeld een
vernieuwde en tegenstijdige
ongepastheid verleent.

Al deze zaken eisen het gebruik
van de kleur en zijn materie, het
uitspelen van scherp tegen wazig
en rood met geel om
pointillistische spanningen op te
wekken. De fotograaf verwerft
het recht de fotografie niet langer
voor te stellen als
reproductiemiddel van de wereld
maar als een reconstructie ervan
met behulp van mechanisch
uitgekozen fragmentjes uit de
totale omgeving. Het essentiële,
zelfs met als onderwerp het
portret, met zijn uniformen,
naakten, dassen en blikken,
speelt in de ruimte. De ruimte
van het portret, van het model,
zijn objecten en omgeving.
Ruimte aangeduid met tekens,
afgelijnde ruimte via het
spelmotief. Van de medaille naar
het tapijt, het tegelwerk naar het
rolluik, de bibliotheek naar het
parket, schotel naar zetel, boek
naar glas melk; het teken is
ingesloten, met wit omkaderd, en
men wordt gekonfronteerd met
verschillende betekenissen. Het
is daar dat de fotografie werkelijk
tussenkomt. Ze wijst ons
elementen aan die ze, soms
documentair, reproduceert en de
noodzakelijke aandacht bij de
lectuur onderlijnt. Zoals
schilderijen, geschapen door een
opeenvolging van punctum,
hersheppen de recomposities van
SDJ niet de wereld maar de
fotografie. Met een zekere humor
wat betreft de traditionele
principes van de
waarheidsgetrouwheid. En het is
niet per ongeluk dat polaroid
wordt gebruikt voor deze grote
omkaderde puzzle en ons vragen
stelt omtrent dimensies en schaal
Het prettigste van het spel komt
ons vervolgens toe. Laten we op
onze manier deze portretten
hersamenstellen, ze laten ons toe
nieuwe ruimtes te creëren en
geven ons de vrijheid te dromen.

Christian Caujolle

ILFORD

Stefan De Jaeger

STEFAN DE JAEGER RUURD VANDER NOORD ROMMERT BOONSTRA

vormgeving Frans De Jonck

6 | 3 | 1986
16 | 4 | 1986

WO | VR | ZA
13u → 18u

ILFORD PHOTO

XYZ

FOTO VZW GRAFIE

BRABANTDAM 110
9000 GENT
BELO 91 24 07 76